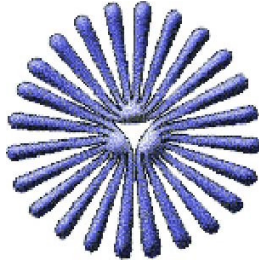

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور

دانشگاه پیام نور واحد تهران

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته علوم تربیتی گرایش مدیریت آموزشی

عنوان پایان نامه :

**بررسی تأثیر یادگیری مشارکتی و یادگیری سنتی بر پیشرفت تحصیلی درس علوم
دانش آموزان پایه سوم راهنمایی شهرستان شاهین دژ و محمود آباد**

استاد راهنما : دکتر محسن عیسوی

استاد مشاور : دکتر محمدرضا سرمدی

نگارش : معصومه راستگو

شهریور ماه ۱۳۹۰

به نام خدا که اولین معلم انسان است

پایان نامه ام را

با عشق فراوان به

مادر مهربانم و پدر عزیزم که سرمایه زندگیم هستند

تقدیم می کنم

به نام خدا

تقدیر و تشکر

«سپاس مخصوص خدایی است که بشر را علم نوشتن به قلم

آموخت»

اینک که به یاری خدا و در سایه راهنمایی های استاد گرامی جناب آقای دکتر عیسوی این پایان نامه را به اتمام رسانده ام شایسته ترین سپاس و تشکر را تقدیم ایشان می نمایم .

همچنین در انجام این تحقیق نیاز به همکاری اداره های آموزش و پرورش، مدارس، مدیران، معلمان و دانش آموزان انتخاب شده شهرستان های شاهین دژ و محمودآباد بود که شایسته است از همین جا از همکاری های گرم و صمیمی آنها تقدیر و تشکر گردد.

در پایان از زحمات پدر و مادرم که تمام تلاش خود را نسبت به من کرده اند تا با استمرار در مطالعه بتوانم گام هایی در این مسیر بردارم، کمال تشکر را دارم.

چکیده

هدف این پژوهش بررسی تأثیر یادگیری مشارکتی و سنتی بر پیشرفت تحصیلی درس علوم دانش آموزان دختر و پسر پایه ی سوم راهنمایی شهرهای شاهین دژ و محمودآباد در سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ می باشد. روش پژوهش در این تحقیق به صورت آزمایشی می باشد. جامعه ی آماری ما در این تحقیق دانش آموزان دختر و پسر شهرهای شاهین دژ و محمودآباد می باشد که شامل ۲۰ کلاس است و نمونه ی آماری را با توجه به جامعه ی آماری ۸ کلاس انتخاب کردیم که ۴ کلاس در شاهین دژ و ۴ کلاس در محمودآباد می باشد که شیوه ی نمونه گیری به صورت خوشه ای می باشد.

روش تجزیه و تحلیل داده ها بیشتر شامل روش های توصیفی می باشد و از روش های استنباطی که شامل همبستگی پیرسون و آزمون t است بر حسب مورد استفاده خواهیم کرد.

این تحقیق شامل شش فرضیه اصلی می باشد: ۱- بین عملکرد دانش آموزان شرکت کننده در پیش آزمون درس علوم شهر شاهین دژ محمودآباد تفاوت وجود دارد. ۲- بین عملکرد دانش آموزان شرکت کننده در پس آزمون درس علوم شهر شاهین دژ و محمودآباد تفاوت وجود دارد. ۳- بین عملکرد دانش آموزان دختر و پسر شرکت کننده در یادگیری مشارکتی شهر شاهین دژ تفاوت وجود دارد. ۴- بین عملکرد دانش آموزان دختر و پسر شرکت کننده در یادگیری مشارکتی شهر محمودآباد تفاوت وجود دارد. ۵- بین عملکرد دانش آموزان شرکت کننده در یادگیری مشارکتی شهر شاهین دژ و محمودآباد تفاوت وجود دارد. ۶- بین عملکرد دانش آموزانی که از روش یادگیری مشارکتی بهره برده اند با دانش آموزانی که از روش سنتی استفاده کرده اند تفاوت وجود دارد.

بر اساس تحقیق انجام شده و تحقیقات امثال این می توان نتیجه گرفت که یادگیری مشارکتی تأثیر زیادی بر روی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارد و پیشنهاد می شود که از این پس در صورت امکان هر چه بیشتر معلمان از این روش یادگیری برای درخشان تر کردن استعدادهاى دانش آموزان بهره ببرند.

کلیدواژه های این تحقیق عبارتند از: یادگیری مشارکتی، یادگیری سنتی، پیشرفت تحصیلی

فهرست مطالب

صفحه		عنوان
۱	فصل اول : کلیات تحقیق.....
۲	۱-۱- مقدمه.....
۴	۱-۲- بیان مسأله.....
۵	۱-۳- اهمیت و ضرورت تحقیق.....
۵	۱-۴- اهداف تحقیق.....
۶	۱-۴- هدف کلی تحقیق.....
۷	۱-۵- فرضیه های تحقیق.....
۷	۱-۶- متغیرهای تحقیق.....
۸	۱-۷- تعریف مفهومی و عملیاتی.....
۹	فصل دوم : ادبیات نظری و پیشینه تحقیق.....
۱۰	۲-۱- مقدمه.....
۱۱	۲-۲- تعریف یادگیری.....
۱۲	۲-۳- ارتباط بین یادگیری و تدریس.....
۱۲	۲-۴- نظریه های یادگیری و کاربرد آن در تدریس.....
۱۳	۲-۴-۱- نظریه ثرندایک.....
۱۵	۲-۴-۲- نظریه گشتالت.....
۱۶	۲-۴-۳- نظریه یادگیری اکتشافی.....
۱۸	۲-۵- روش های تدریس.....
۱۹	۲-۵-۱- روش سخنرانی.....
۲۰	۲-۵-۲- روش بازگویی.....
۲۱	۲-۵-۳- روش پرسش و پاسخ.....
۲۲	۲-۵-۴- روش پروژه.....
۲۳	۲-۵-۵- روش نمایشی.....
۲۳	۲-۵-۶- روش آزمایشی.....
۲۴	۲-۵-۷- روش گردش علمی.....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲۵ ۸-۵-۲- روش مبتنی بر بحث
۲۶ ۶-۲- اصول انتخاب روش تدریس
۲۸ ۷-۲- روش های جدید تدریس
۲۹ ۱-۷-۲- روش دالتون
۳۱ ۱-۱-۷-۲- فواید روش دالتون
۳۲ ۲-۷-۲- روش مونته سوری
۳۲ ۱-۲-۷-۲- اصول روش مونته سوری
۳۳ ۲-۲-۷-۲- فواید روش مونته سوری
۳۴ ۳-۷-۲- روش دکرولی
۳۵ ۱-۳-۷-۲- اصول روش دکرولی
۳۶ ۴-۷-۲- طرح کلر
۳۹ ۸-۲- ایجاد تحول در سیستم آموزشی
۳۹ ۱-۸-۲- گروه های کوچک یادگیری
۴۰ ۲-۸-۲- یادگیری مشارکتی
۴۰ ۹-۲- مفهوم یادگیری مشارکتی (یاران در یادگیری) و ضرورت کاربرد آن
۴۱ ۱۰-۲- چرا باید مهارت های یادگیری مشارکتی را به کار برد؟
۴۲ ۱۱-۲- مشخصه های یادگیری مشارکتی
۴۲ ۱-۱۱-۲- همبستگی مثبت
۴۳ ۲-۱۱-۲- مسئولیت فردی
۴۳ ۳-۱۱-۲- تعامل چهره به چهره (کنش متقابل)
۴۳ ۴-۱۱-۲- مهارت های اجتماعی
۴۴ ۵-۱۱-۲- پردازش گروه
۴۴ ۱۲-۲- تدریس به روش همیارانه
۴۵ ۱-۱۲-۲- رخدادهای مربوط به مقدمه تدریس
۴۵ ۲-۱۲-۲- رخدادهای مربوط به پیگیری درس
۴۵ ۳-۱۲-۲- رخدادهای مربوط به بخش جمع بندی و اختتام درس
۴۶ ۱۳-۲- نگاهی به الگوهای نوین آموزش علوم

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴۷	۱-۱۳-۲- روش تفحص گروهی.....
۴۷	۲-۱۳-۲- روش آزمایشی.....
۴۸	۳-۱۳-۲- روش تدریس تحقیق کاوشگری.....
۴۸	۴-۱۳-۲- روش توضیحی.....
۴۹	۵-۱۳-۲- روش تدریس نوآفرینی بدیعه پردازی.....
۴۹	۶-۱۳-۲- روش اکتشافی.....
۴۹	۷-۱۳-۲- روش شبیه سازی.....
۵۰	۸-۱۳-۲- روش تدریس ساخت گرایی.....
۵۱	۱۴-۲- طرح جدید آموزش علوم در دوره ابتدایی.....
۵۳	۱-۱۴-۲- تحول بنیادین در آموزش علوم.....
۵۴	۲-۱۴-۲- تشکیل گروه علوم تجربی.....
۵۵	۱۵-۲- فلسفه آموزش علوم در جهان امروز.....
۵۵	۱۶-۲- هدف های کلی آموزش علوم.....
۵۶	۱-۱۶-۲- هدف های دانشی.....
۵۷	۲-۱۶-۲- هدف های مهارتی.....
۵۷	۳-۱۶-۲- هدف های نگرشی.....
۵۷	۱۷-۲- مسئولیت پدران و مادران چیست؟.....
۵۹	۱۸-۲- رویکرد آموزش علوم و جایگاه رویکرد مشارکتی.....
۶۱	۱۹-۲- بررسی سیاست های آموزش علوم در چند کشور.....
۶۳	۱-۱۹-۲- بررسی برنامه درسی علوم در کشورهای ذکر شده.....
۶۵	۲-۱۹-۲- اهداف برنامه درسی در کشورهای ذکر شده.....
۶۸	۳-۱۹-۲- تربیت و به کارگیری معلم در کشورهای مورد مطالعه.....
۶۹	۴-۱۹-۲- شیوه های تدریس علوم در کشورهای مورد مطالعه.....
۷۰	۵-۱۹-۲- شیوه های ارزشیابی در کشورهای مورد مطالعه.....
۷۰	۲۰-۲- تحقیقات انجام شده مربوط به موضوع پایان نامه.....
۷۶	۲۱-۲- جمع بندی و نتیجه گیری.....
۷۸	فصل سوم: روش تحقیق.....
۷۹	۱-۳- روش تحقیق.....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷۹	۳-۲- ابزار گردآوری داده ها.....
۷۹	۳-۳- تجزیه و تحلیل.....
۸۰	۳-۴- جامعه آماری.....
۸۰	۳-۵- نمونه آماری و شیوه نمونه گیری.....
۸۱	فصل چهارم : تجزیه و تحلیل آماری تحقیق.....
۸۲	۴-۱- مقدمه.....
۸۲	۴-۲- توصیف داده ها.....
۸۷	۴-۳- یافته های مربوط به سؤالات تحقیق.....
۹۷	۴-۴- مهم ترین یافته ها.....
۹۸	فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری.....
۹۹	۵-۱- مقدمه.....
۱۰۰	۵-۲- فرضیه اول.....
۱۰۰	۵-۳- فرضیه دوم.....
۱۰۰	۵-۴- فرضیه سوم.....
۱۰۱	۵-۵- فرضیه چهارم.....
۱۰۱	۵-۶- فرضیه پنجم.....
۱۰۱	۵-۷- فرضیه ششم.....
۱۰۲	۵-۸- محدودیت های تحقیق.....
۱۰۲	۵-۹- پیشنهادها.....
۱۰۳	۵-۹-۱- پیشنهادهای برخاسته از تحقیق.....
۱۰۳	۵-۹-۲- پیشنهادها برای تحقیقات بعدی.....
۱۰۴	۵-۱۰- نتیجه گیری.....
۱۰۵	منابع و مأخذ.....
۱۰۵	منابع فارسی.....
۱۰۹	منابع انگلیسی.....
۱۱۱	ضمایم.....
۱۱۲	چکیده لاتین.....

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

۸۳	نمودار تعداد دانش آموزان در پیش آزمون و پس آزمون.....
۸۴	نمودار تعداد دانش آموزان در شاهین دژ و محمودآباد.....
۸۶	نمودار تعداد دانش آموزان دختر و پسر.....

فهرست جدول ها

۸۳	جدول تعداد دانش آموزان در پیش آزمون و پس آزمون.....
۸۳	جدول شاخص های توصیفی عملکرد دانش آموزان در پیش آزمون و پس آزمون.....
۸۴	جدول تعداد دانش آموزان در محمودآباد و شاهین دژ.....
۸۵	جدول شاخص های توصیفی عملکرد دانش آموزان در پیش آزمون.....
۸۵	جدول تعداد دانش آموزان دختر و پسر.....
۸۶	جدول شاخص های توصیفی عملکرد دانش آموزان در پیش آزمون
۸۶	جدول تعداد دانش آموزان در روش های تدریس سنتی و مشارکتی.....
۸۷	جدول شاخص های توصیفی عملکرد دانش آموزان در گروه گواه و آزمایش.....
۸۷	جدول ضریب همبستگی بین پیش آزمون و جنسیت.....
۸۸	جدول ضریب همبستگی بین دو متغیر (نمرات پیش آزمون و جنسیت).....
۸۸	جدول اختلاف همبستگی بین متغیرها (نمرات پیش آزمون و جنسیت).....
۸۹	جدول آزمون T و میانگین های دو جامعه (شهر و پیش آزمون).....
۸۹	جدول ضریب همبستگی بین پس آزمون و جنسیت.....
۸۹	جدول ضریب همبستگی بین دو متغیر (نمرات پس آزمون و جنسیت).....
۹۰	جدول اختلاف همبستگی بین متغیرها (نمرات پس آزمون و جنسیت).....
۹۰	جدول آزمون T و میانگین های دو جامعه (شهر و پس آزمون).....
۹۱	جدول ضریب همبستگی بین جنسیت و یادگیری مشارکتی در شهر شاهین دژ.....
۹۱	جدول ضریب همبستگی بین دو متغیر جنسیت و یادگیری مشارکتی شهر شاهین دژ.....
۹۱	جدول اختلاف همبستگی بین متغیرها (جنسیت و یادگیری مشارکتی شهر شاهین دژ).....
۹۲	جدول آزمون T و میانگین های دو جامعه (دختران و پسران در یادگیری مشارکتی شهر شاهین دژ).....

ادامه ی فهرست جدول ها

صفحه

عنوان

۹۲	جدول ضریب همبستگی بین جنسیت و یادگیری مشارکتی شهر محمودآباد.....
۹۲	جدول ضریب همبستگی بین دو متغیر جنسیت و یادگیری مشارکتی شهر محمودآباد.....
۹۳	جدول اختلاف همبستگی بین متغیرها (جنسیت و یادگیری مشارکتی شهر محمودآباد).....
۹۳	جدول آزمون T و میانگین های دو جامعه (دختران و پسران در یادگیری مشارکتی شهر محمودآباد)....
۹۴	جدول ضریب همبستگی بین جنسیت و یادگیری مشارکتی در دو شهر شاهین دژ و محمودآباد.....
۹۴	جدول ضریب همبستگی بین دو متغیر (جنسیت و یادگیری مشارکتی در دو شهر شاهین دژ و محمودآباد).....
۹۴	جدول آزمون T و میانگین های دو جامعه (دختران و پسران در یادگیری مشارکتی در دو شهر شاهین دژ و محمودآباد).....
۹۵	جدول ضریب همبستگی بین جنسیت و شهر.....
۹۵	جدول ضریب همبستگی بین دو متغیر (جنسیت و شهر).....
۹۶	جدول اختلاف همبستگی بین متغیرها (جنسیت و شهر).....
۹۶	جدول آزمون T و میانگین های دو جامعه (شاهین دژ و محمودآباد) از نظر یادگیری مشارکتی و یادگیری سنتی.....

فصل اول

کلمات تخصیصی

مقدمه

با ورود به هزاره ی سوم میلادی دانش تجربی نو و پیشرفت های فن آوری، این امکان را فراهم ساخته است که بازنمایی ذهنی و بزرگراه های اطلاعاتی بهبود یافته و ضرورت چاره جویی در مسائل حاد اجتماعی «دهکده جهانی» انسان از کره زمین به اقتصادی - فرهنگی و در مجموع بهره مندی از کیفیت بهزیستی و با هم زیستی بیش از پیش احساس گردد (مشایخ فریده: ۱۳۸۱ ص ۱)

بدیهی است متناسب با فرایند جهانی شدن نوع نگاه به آموزش و پرورش با آنچه در تفکر سنتی غالب است تفاوت دارد.

از آنجایی که آموزش و پرورش در شکل دهی سرمایه انسانی و اجتماعی نقش تعیین کننده ای داشته و انتظار می رود نسل امروز را برای زندگی در جامعه فردا آماده سازد و با توجه به اهمیت علوم پایه آگاه بودن از وضعیت و ماهیت دانش علمی، چگونگی خلق آن و وابستگی به آن نه تنها برای دانشمندان بلکه برای همه ما بخش عمده ای از آموزش را تشکیل می دهد (به نقل از دین هارلن: ترجمه سعیدی: ۱۳۷۵: ص ۱۶)

یادگیری مشارکتی عبارت است از «راهبردی آموزشی که دانش آموزان را قادر می سازد در گروه های ساختمانده ناهمگن برای رسیده به هدفی مشترک همکاری کنند در حالی که شخصاً پاسخگو شناخته می شوند» (نهمین کنفرانس آموزش ریاضی ایران: ۱۳۸۶)

در سال های اخیر رویکرد جدید علوم در وضعیت آموزشی علوم در سطح جهان تحولی اساسی ایجاد کرده و کشور ما نیز با تغییر کتاب های درسی علوم تجربی در دوره آموزشی عملاً وارد صحنه این نگاه نو به مسئله آموزش شده است.

در واقع در رویکرد جدید آموزش علوم تلاش می شود با نگاهی نو وسعت نظر طیف گسترده ای از شیوه های گوناگون تدریس با در نظر گرفتن توانایی ها و کاستی های هر روش در جای مناسب خود به کار رود.

در شیوه های نوین آموزش علوم سعی می شود که یادگیری تا حد امکان از حالت انفعالی خارج شده و به قطب آموزش و یادگیری فعال نزدیک شود. مراد از یادگیری فعال نیز آن نوع یادگیری است که یادگیرنده در طی آن در تولید مفاهیم آموزشی مشارکت فعال داشته باشد (ویژگی نامه علوم: ۱۳۸۰: ص ۲۸)

بیان مسئله

با پیشرفت علوم و فنون و پیچیده شدن جوامع، نیازهای فردی و اجتماعی نیز پیچیده شده است. به این سبب وظیفه و مسئولیت معلم امروز نیز نسبت به گذشته سنگین تر و پیچیده تر شده است. دیگر نمی توان با روش های سنتی، جامعه و افراد آن را به سوی یک تحول پیچیده و پیشرفته سوق داد. در دنیای امروز هیچ کس بی نیاز از تعلیم و تربیت نیست. امروزه فعالیت در مدرسه و در امر آموزش، خود بخش عظیمی از زندگی انسان ها شده است و دیگر نمی توان با طرز تلقی گذشته به شاگرد و تربیت او نگرست. (شعبانی: ۱۳۸۲: ص ۱)

با توجه به ویژگی های عصر کنونی که انسان با انفجار اطلاعات و توسعه فناوری مواجه است، نظام آموزش و پرورش وظیفه دارد برنامه های آموزشی و درس علوم را به نحوی سازماندهی کند که همه توانمندی های شناختی و شخصیتی دانش آموزان رشد کرده و با بهره گیری از مزایای علوم و فنون، توانمندی های لازم را برای رویارویی با تحولات جدید کسب نمایند (سعیدی به نقل از هارلن، ۱۳۸۲).

اما شواهد موجود نشان می دهد که اغلب دانش آموزان فاقد این ویژگی هستند و به عبارت دیگر برنامه های آموزشی علوم نتوانسته است روحیه علمی و کاوشگری، آفرینندگی و خلاقیت را در دانش آموزان پرورش دهد (پرویزیان: ۱۳۸۴).

یافته های سومین مطالعه بین المللی ریاضیات و علوم (TIMSS) در سال ۲۰۰۳ که در ایران و تعداد بسیار زیادی از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه انجام گرفت، نتایج بسیار ضعیف دانش آموزان ایران را در تمام آزمون های علوم دوره های ابتدایی و راهنمایی نشان داد. این مطالعه می رساند که کیفیت آموزش علوم در کشور ما پائین تر از استانداردهای جهانی است (کیامنش و خیریه، ۱۳۸۱).

مطالعه میدانی تیمز در سال ۲۰۰۳ نشان می دهد که دانش آموزان ایرانی در مجموعه ۲۸۶ پرسش آزمون عملکردی، متناسب با برنامه های رسمی کشورمان، از نظر به خاطر سپردن و فهمیدن،

در سطح نسبتاً بالایی قرار دارند، اما در مهارت هایی چون ساختن نظریه، تجزیه و تحلیل داده ها، حل مسئله و به کارگیری ابزار و روش های علمی و یا تحقیق درباره طبیعت و محیط زیست، در سطح نسبتاً پایینی قرار دارند (مارتین اتیال : ۲۰۰۴).

در این پژوهش سعی می شود که به بررسی نقش روش های تدریس مشارکتی معلمان دوره سوم راهنمایی در درس علوم تجربی و تأثیر این روش را در عملکرد تحصیلی دانش آموزان در مدارس راهنمایی شهرهای شاهین دژ و محمودآباد مورد بررسی قرار دهیم.

اهمیت و ضرورت تحقیق

یکی از مهم ترین عناصر در فرایند یاددهی - یادگیری روش تدریس است، باید به این عامل توجه ویژه مبذول گردد. متأسفانه روش تدریس سنتی که امروزه در مدارس ما متداول هستند، دانش آموزان موجودی منفعل هستند که فعالیت ذهنی و فکری یا جسمی بسیار کمی دارد و بیشتر تابع و وابسته به معلم هستند و صرفاً نقش او دریافت اطلاعات و انباشت مفاهیم و علوم در ذهن آنها می باشد. در این رویکرد دانش آموز به مثابه بانکی فرض می شود که باید اطلاعات به آن سپرده شود. پاسخ ها و نمره های دانش آموزان مهم است به عبارت دیگر این رویکرد نتیجه محور است. دانش آموزان تنها با نشستن در سر کلاس و گوش دادن به معلم، حفظ مطالب از قبل مشخص شده و با بر زبان آوردن پاسخ ها بیشتر یاد نمی گیرند. آنها باید درباره آن چیزی که یاد می گیرند صحبت کنند، در مورد آن بنویسند، آن را به تجربیات گذشته خود ربط دهند و در زندگی روزانه خود به کار گیرند (غدیری گرگانی، ۱۳۸۷: ص ۳).

در چند دهه اخیر، نگرش جهانیان در مورد فرایند یاددهی - یادگیری به طور کامل تغییر کرده است. در سال های نه چندان دور، بسیاری اعتقاد داشتند که ذهن دانش آموزان همانند ظرف های خالی است که در انتظار پر شدن با دانش و معلومات است. اما پدیده های بزرگی همچون انفجار اطلاعات و گسترش روزافزون فناوری و نفوذ آن در تمامی ابعاد زندگی انسانی، پیشرفت های اخیر صورت گرفته در علوم تربیتی و روش های ترویج و آموزش علوم، نشان داده است که با توجه به

ضرورت زمان، باید تمامی دانش آموزان برای زندگی در یک جامعه پیچیده و پیشرفته امروزی که ارتباط تنگاتنگی با مسائل علمی و فناوری دارد، آماده شوند (استرانگ : ۲۰۰۴).

امروزه دستیابی به یک نظام آموزشی برتر، کارآمد و پیشرفته یکی از مهم ترین هدف های عمومی دنبال شده در جهان است و هر کشوری با توجه به میزان اهمیت آموزش و پرورش در سطح جامعه و در نزد مسئولان و سیاست گذاران، جهت تحقق این امر برنامه ریزی و سرمایه گذاری می کنند (هارلن : ۱۹۹۲)

تقریباً در کلیه جوامع، مسائل و هدف های آموزشی به همدیگر شباهت دارند، ولی روش ها و برنامه ریزی های مورد استفاده در امر آموزش علوم و حل مشکلات مرتبط با سنت ها و فرهنگ هر یک از جوامع ارتباط پیدا می نمایند. بدیهی است که تجربه سایر ملل، ما را در رفع مشکلات موجود در زمینه های مختلف آموزش و پرورش یاری می رساند و از تکرار تجربه های تلخ دیگران باز می دارد، ولی باید به این نکته حائز اهمیت توجه داشته باشیم که کسب تجربه و تجزیه و تحلیل با تقلید کورکورانه متفاوت است (آقازاده: ۱۳۷۹).

هدف کلی تحقیق

بررسی تأثیر یادگیری مشارکتی و یادگیری سنتی بر پیشرفت تحصیلی درس علوم دانش آموزان پایه ی سوم راهنمایی.

اهداف جزئی

- ۱- تعیین تأثیر یادگیری مشارکتی در پیشرفت تحصیلی علوم دانش آموزان دختر شاهین دژ
- ۲- تعیین تأثیر یادگیری مشارکتی در پیشرفت تحصیلی علوم دانش آموزان پسر شاهین دژ
- ۳- تعیین تأثیر یادگیری مشارکتی در پیشرفت تحصیلی علوم دانش آموزان دختر محمودآباد
- ۴- تعیین تأثیر یادگیری مشارکتی در پیشرفت تحصیلی علوم دانش آموزان پسر محمودآباد

۵- تعیین تأثیر یادگیری مشارکتی در پیشرفت تحصیلی علوم دانش آموزان دختر و پسرشاهین دژ

۶- تعیین تأثیر یادگیری مشارکتی در پیشرفت تحصیلی علوم دانش آموزان دختر و پسر

محمودآباد

فرضیه های تحقیق

۱- بین عملکرد دانش آموزان شرکت کننده در پیش آزمون درس علوم شهر شاهین دژ و محمودآباد تفاوت وجود دارد.

۲- بین عملکرد دانش آموزان شرکت کننده در پس آزمون درس علوم شهر شاهین دژ و محمودآباد تفاوت وجود دارد.

۳- بین عملکرد دانش آموزان دختر و پسر شرکت کننده در یادگیری مشارکتی شهر شاهین دژ تفاوت وجود دارد.

۴- بین عملکرد دانش آموزان دختر و پسر شرکت کننده در یادگیری مشارکتی شهر محمودآباد تفاوت وجود دارد.

۵- بین عملکرد دانش آموزان شرکت کننده در یادگیری مشارکتی شهر شاهین دژ و محمودآباد تفاوت وجود دارد.

۶- بین عملکرد دانش آموزانی که از روش یادگیری مشارکتی بهره برده اند با دانش آموزانی که از روش سنتی استفاده کرده اند تفاوت وجود دارد.

متغیرهای تحقیق

متغیرهای مستقل: یادگیری مشارکتی، یادگیری سنتی

متغیر وابسته: پیشرفت تحصیلی درس علوم

متغیر مزاحم: هوش و ناکامی در دانش آموزان و بقیه متغیرهای مؤثر بر پیشرفت تحصیلی

تعریف مفهومی و عملیاتی

-تعریف مفهومی یادگیری مشارکتی

گفتگویی سنجیده و منظم درباره موضوعی خاص که مورد علاقه مشترک شرکت کنندگان در بحث است. در این روش معمولاً معلم موضوع خاصی را مطرح می کند و شاگردان در مورد آن به مطالعه، بحث و اظهارنظر می پردازند و نتیجه می گیرند. در واقع شاگردان در فعالیت های آموزش فعالانه شرکت می کنند و مسئولیت یادگیری را به عهده دارند (شعبانی: ۱۳۸۲).

-تعریف عملیاتی یادگیری مشارکتی

نوعی روش تدریس که قبلاً معلم آن را دریافت کرده است و به دانش آموزان تدریس می شود و ویژگی اساسی آن این است که دانش آموزان به گروه هایی تقسیم شده و با همکاری و مشارکت همدیگر به یادگیری می پردازند.

-تعریف مفهومی یادگیری سنتی

در سیستم های آموزش سنتی یا به عبارت بهتر سیستم های آموزش غیروپویا، روند حرکت اطلاعات مبتنی بر ساختارهای منظم، مشخص و کلاسیک است. در این گونه سیستم های آموزشی، اطلاعات به صورت بسته های آماده در اختیار افراد قرار می گیرند و به مرور زمان راندمان و بازده کاری خود را از دست می دهند (سید خاموشی : فاطمه : ۱۳۸۹).

-تعریف عملیاتی یادگیری سنتی

نوعی روش تدریس که در آن دانش آموز منفعل و معلم فعال بوده و اطلاعات به طور خودکار به ذهن دانش آموز وارد می شود که این اطلاعات مدت زمان کمتری در ذهن دوام می آورد و پس از مدتی به دست فراموشی سپرده می شوند.

- تعریف مفهومی پیشرفت تحصیلی

میزان موفقیت شخصی در زمینه علمی و دروس مدرسه را پیشرفت تحصیلی گویند (سیف علی اکبر:

(۱۳۸۱)

-تعریف عملیاتی پیشرفت تحصیلی

در این تحقیق پیشرفت تحصیلی را بر مبنای نمرات آزمون پایانی (پیش آزمون و پس آزمون) دانش آموزان در درس علوم قرار داده ایم.